

Undervisnings- og forskningsministerens redegørelse af 23. oktober 1991 om et åbent marked for videregående uddannelser.

(Redegørelsen anmeldt 23/10 91. Redegørelsen givet 23/10 91. Beslutning om forhandling 23/10 91).

Forhandling

Frank Jensen (S):

Undervisningsministerens redegørelse er ladet med utallige plusord. Ord som fleksibilitet, konkurrence, decentralisering, selvstyre og modernisering går igen og igen. Når alle disse flotte liberale ord skrælles fra, efterlader redegørelsen de mange studerende og de ansatte i de videregående uddannelser i et fortsat meget centralistisk og styret uddannelsessystem. Redegørelsen er desværre i alt for vid udstrækning et opkog af gamle, kendte Haarder-plan-økonomiske redskaber.

Men der er også nye ting. Der skal etableres et selvstændigt evalueringsinstitut, et institut, der skal ligge uden for institutionerne og deres ledelse. Det er bestemt ikke i overensstemmelse med vores ønske om at give større ansvar til institutionerne og deres ledelse. Det må være de ansatte videnskabelige medarbejdere, der opstiller de akademiske mål og krav. Det er deres ansvar, at de indfris i et samspil mellem medarbejderne og de studerende. Det er deres fælles ansvar at evaluere undervisningens kvalitet, og det må gerne ske ved, at man inddrager eksterne personer på institutionernes initiativ. Men hvorfor fjerne dette ansvar fra institutionerne?

Der skal indføres et uddannelsesklippekort, der fastsætter grænsen for, hvor meget uddannelse man kan få. SU-systemet sætter allerede i dag en meget snæver grænse for, hvor længe de studerende kan få forsørgelse fra det offentlige til deres uddannelse. Ideen virker meget firkantet med et supplement til SU-klippe-kortet med et uddannelsesklippekort, og der er fare for, at nogle – ikke mange, men nogle – unge efterlades uden økonomisk mulighed for at få færdiggjort deres studier. Det er der i hvert fald ingen af os der har interesse i. Det drejer sig om, at de kan få færdiggjort deres uddannelse så hurtigt som muligt.

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan ministeren har tænkt sig at kunne kombinere ud-

dannelsesklippekortet med SU-klippe-kortets muligheder for at opspare klip til at strække støttetiden, sådan at man kan gå ud over den allerede normerede tid ved, at man sparer op af SU.

Der skal også indføres en taxameterordning på budgetterne. Det kan umiddelbart virke godt at få et mere gennemsigtigt budgetsystem, for det er der brug for, men er det muligt at lave et taxametersystem, som kan tage hensyn til den udfordring, der foreligger med de meget små fag, ikke mindst inden for humaniora? Det er i hvert fald nødvendigt, hvis der skal gennemføres et taxametersystem, at man tager hensyn til de små fag.

Men vi ser positivt på ideen og vil gerne rose ministeren for ønsket om flerårige fastsættelser, bl.a. fastsættelse af taxameteret. Det er en god ting. Det er nødvendigt med et bedre planlægningsgrundlag for institutionerne. Det nuværende budgetsystem virker demoraliserende og skaber mismod, fordi budgetoverslagstallerne aldrig holder.

Der skal gøres en indsats imod institutionsprotektionisme. Det siger vi ja til. Vi siger ja til at tage kampen op mod institutionernes protektionisme, som hindrer studerende i at få merit for studieophold ved udenlandske uddannelsesinstitutioner, men vi siger et lige så klart og rungende nej til at opsplitte alle uddannelser i korte, usammenhængende moduler. Den angelsaksiske model med bachelor-, kandidat- og Ph.D.-grad er kommet til vores videregående uddannelser for at blive.

Men det må betyde, at der som minimum skal være gennemført en bachelorgrad, før det vil være forsvarligt at bygge andre uddannelser ovenpå, som ligger uden for det fagområde, man har valgt sig ind på, eller omvendt. Vi så også gerne, at den overbygning eller bachelorgraden blev taget ved en udenlandsk institution. Vi ser det som den store internationale udfordring at få så mange danske studerende til at tage ud og også, at vi i højere grad i Danmark skaber mulighed for at trække udenlandske studerende til Danmark. Det skal der arbejdes mere med; det er en af de store udfordringer for 1990'erne, for der skal være klare sammenhænge i et uddannelsessystem, for at man kan lave det mere fleksible system. Det skal være nødvendigt at have en egentlig faglig profil.